

Priset för min själ

Bernadette Devlin är en självmedveten ung dam. Flera gånger under läsningen av hennes bok har jag kommit på mig själv med att även finna henne självbelåten. Ja, att en grundton av självbelåtenhet går genom hela boken från barndomsskildringen till skildringen av hennes framträdande i det politiska livet.

Detta gör mig undrande och beundrande. Undrande över om flickan är ironisk eller verkligen så självbelåten och flåshurtig som jag finner henne vara. Beundrande, därför att hon, om det senare är fallet, verkligen vågar vara det och vågar visa att hon är det.

Vi läste boken tillsammans, två kvinnor av var sin generation och vi upplevde Bernadette på samma sätt. Detta föranledde oss att diskutera huruvida vi inte är mogna för en ändring av våra värderingar och vi fann att här är det nog ändå en ny kvinnotyp som är på väg att komma fram. En som inte längre är rädd för att tala om det hon gör som något riktigt och nödvändigt, en som inte bär på någon falsk blygsamhet och påtvingad kvinnlig tillbakadragenhet, en som inte nöjer sig med att verka i det tysta utan som handlar säkert och djärvt och inte förringar sig själv och sin betydelse. Bernadette Devlin är inte den första kämpande kvinnan, men kanske den första av en ny typ, som självklart tar led-

ningen över männen i en för män och kvinnor gemensam sak. Och får dem med sig. Om sedan prägeln av messiasgestalt påtvingats henne av människor som beundrar henne eller om en inifrån henne själv utstrålande önskan att framstå som en sådan kommit människor att ge henne den är väl en fråga av mindre intresse. Men vi kan definitivt inte betrakta Bernadette som en kvinnornas kvinna. För henne är mäns och kvinnors lika rättigheter så självklara att hon inte ens nämner det, men hela hennes uppträdande visar att hon anser det.

"Priset för min själ" består av tre huvuddelar, barndomsskildringen, livlig och detaljrik, humoristisk och raljerande, skildringen från universitetslivet och framträdandet inom FD (Folkdemokratin, studentrörelse), samt berättelsen om vägen till parlamentet.

Bernadette Devlin är en god berätterska och hennes medryckande och engagerande sätt att skriva håller intresset vid liv till bokens sista sida. Och man ger Bernadette rätt i vad som för henne är huvudproblemet; Irlandsfrågan är inte huvudsakligen ett religionsproblem utan i första hand ett klassproblem. Katolska och protestantiska arbetare borde göra gemensam sak. Bernadette är katolik, men främst kristen. Det är unionistpartiregeringen som är förtryckaren. "En dag kommer dom (folket) att inse, att vi inte har mera otalt med folk som råkar vara protestanter än med folk som råkar vara katoliker. Dom kommer att inse, att det enda vi har otalt med är unionspartiregeringen."

Protestanter är förtryckta lika väl som katolikerna, men inser det inte i lika hög grad som de senare. Bernadette kämpar för ett närmande mellan de två grupperna. En omdaning av hela samhället måste till för att problemet skall lösas.

Vi känner med Bernadette och vi beundrar henne, men vi vet inte om vi eller någon kan komma henne nära, för hon tillhör kanske de utvalda.

Hjördis Levin

Priset för min själ. Av *Bernadette Devlin*. Wahlström & Widstrand, Stockholm 1970. 187 sid. Pris 13:75 kr.